

הארחת השבת

פרשת מטות תשפ"ב

גיליון 121

א לעבטיגער שבת

מאת הרב יהודה צבי שפירא רב המוסדות

פגם והפרוץ הפעם

פניני הפרשה

"זה הדבר אשר צוה ה'" (ל ב)

'הדבר' מלשון: 'דיבור' שבכוח הדיבור עושים ציווי ה', וכלל המצוות כלולים בו, וכדבריהם (מנחות ק"א.): **'כל העוסק בתורת חסאת כאלו הקריב חסאת'**.

כן אפ"ל ע"פ המובא ב'**ליקוטי מוה"ר**' (כ"ב ט): שבכל מצוה ישנם דיבורים סביבות המצוה, מלבד ציווי המצוה, כגון: **וידבר ה' אל משה**, ושאר דיבורי התורה שהם סביבות המצוה. וזהו: "זה הדבר" מלשון: **הדיבורים מסביב**, שבו כלולים כל **'אשר צוה ה'**. או ייאמר: **"הדבר"** לשון **'דבר'** ע"ד מאמרם (סנהדרין ח): **'דבר אחד לדור'** מלשון הנהגה ומלכות, שהחכמים וגדולי ישראל הם אלו שמפריים את הנדר, המרומוז בפסוק זה - ריש פרשת נדדים.

"ככל היוצא מפיו יעשה" (ל ג)

במאמרם (ברכות י"ט): **'לעולם אל יפתח אדם פיו לשטן'**. וכן שם: **'א"ר יוחנן מנין שברית כרותה לשפתים, עיי"ש**. ויעויין ברבינו בחיי' (בהקדמה לפ' ויגש): **'דבר ידוע כי הדיבור יש לו כוח גדול, הן לטוב והן להיפוכו'**, וכן הוא בעוד דברי רבותינו וזוהר הק' מגודל כוח הדיבור. וזהו: **'ככל היוצא מפיו' -** שהדיבור שיוצא מפיו האדם, **'יעשה' -** יש בידו כוח של עשייה - **לפעול לטוב ולמוטב**.

כן אפ"ל; ע"פ המובא ב'**ליקוטי מוה"ר**' (תורה ל"ד) שהדיבור הוא **כלי השפע** להמשיך השפעתו ית', וזהו: **'ככל היוצא מפיו' -** לפי הדיבור, כן: **'יעשה' -** כך נמשך העשייה - **השפע שבדבר**.

"ככל היוצא מפיו יעשה" (ל ג)

"ככל" גימ' **'שבעים'**, ע"ד הכתוב (תהלים צ): **"מי שנתנו בהם שבעים שנה"**, מספר הרומז על ימי חיי האדם, וכל עמלו של האדם הוא הדיבור ע"ד הכתוב (קהלת ו): **'כל עמל אדם לפיחו'**, ובפס"ר: **'אין בין המתים לחיים אלא דיבור בלבד'**. וכן (משלי יח): **'מות וחיים ביד לשון'**. ובספר החינוך (תר"ז): **'סגולת האדם לגודל שבחו הוא הדיבור, שהוא יתר בו על כל הנבראים'**, וכן באריכות בספה"ק.

וזה: **'ככל'** ימי שני חיי האדם, **'היוצא מפיו יעשה'** שהדיבור זה **עצם עשייתו ומהותו**.

"ואם הפר יפר אותם אשה ביום שמעו... לא יקום... וה' יסלח לה" (ל"ג)

כבר מובא על מצוות **'יודיו'** שיש להתוודות על חטאיו באותו היום **דייקא**, וכמובא בשם **החפץ חיים**, על הא דמובא שבכל לילה נכתבים מעשי האדם בשמים, וכשהאדם עושה תשובה הם נמחקים, אך האדם שמתוודה לפני שיתנו על חטאיו - הם בכלל לא נכתבים, והוא ע"ד המובא בפרקי אבות: **במעלת גיור חדש ולא מחוק**. והיה הוסיף **רבי לוי יצחק בנדר** מאריך בענין זה **מדברי הזוהר'** על הווייתו באותו היום שמוריד את החרון אף, שהקב"ה כביכול אומר למקטרג שהוא כבר שמע אותו מהאדם בעצמו.

וזהו שאנו רואים בפסוקים אלו את הדיוק: **'ואם הפר יפר אותם אשה ביום שמעו'**: **אשה או אביה**, רומזים על **הקב"ה כביכול, כמובא**: ואז: **'אשה הפרם וה' יסלח לה'** - סליחה לכנסת ישראל, כי זה **ביום שמעו** - באותו היום.

"אלה החקים אשר צוה ה' את משה בין איש לאשתו בין אב לבתו. בנעוריה בית אביה" (ל"ז)

עיקר זמן עבודת האדם הוא **בימי הנעורים'** וכמובא ע"כ מגודל המעלה של **גירסא דינקותא**, ועוד. וב'**ספר המידות'** (תשובה

ולעמיד לבוא יתגלה הדעת והכל ידעו את ה', כמו שכתוב (ישעיהו י"א): **'כי מלאה הארץ דעה את ה''**, ועל כן אז יתבטל הכעס, כמו שכתוב (שם): **'יורג זאב עם כבש ונמר עם גדי וכו'** ופרה ודב וכו', לא ירעו ולא ישחיתו וכו' כי מלאה הארץ דעה את ה'''. כי עכשיו אי אפשר להם לגור יחד זאב עם כבש וכו' מחמת מדת הכעס, אבל לעתיד יוכלו לדור יחד, מחמת שיתבטל הכעס על ידי הדעת שיתגלה אז.

התאפק על כעסו ולא הרג את העוף

והנשלך מכך; שעלינו לדעת שהכעס זה עת ניסיון, וכשנדע זאת יוקל עלינו גם ההתגברות, דהא הכל תלוי בדעת האדם. וכה מסופר ב"חיי מוהר"ן" (תרח): בימי הבעל שם טוב, היה איש רך בשנים שהיה מופלג וחרף גדול, שלא היה מקורב לבעש"ט. והבעל שם ציוה לאנשיו, שישתדלו לקרב אותו אליו, ואכן השתדלו והביאו אותו אליו. ובתחילה ריחק אותו הבעל שם מאוד, לא דיבר אתו ואף לא קיבל ממנו שלום, ומאוד הצטער ע"כ. ובכל פעם שהיה כננס לבעל שם היה מרחקו.

פעם אחת נתעורר מאד ובא לפני הבעל שם בהכנעה גדולה ובבכייה רבה, והתחיל לקרבו. ואמר לו, שיהיה עליו הרבה מחלוקת, בתחילה מב"ב, אח"כ משכניו, ואח"כ מכל העיר וכל העולם, ואפילו העופות יחלקו עליו. וחזר לביתו. וכן הוה, שבתחילה התחילו ב"ב להתגרות בו ולחלוק עמו, ואח"כ חלקו עמו השכנים, ואח"כ כל העיר. וכן גם הסביבות כלום חלקו עליו.

פעם אחת עמד והתפלל, בהתלהבות גדולה, ובאמצע תפלתו פרח מעליו עוף; אינדיק [תרגום הדון] ובלבל אותו מהתלהבותו, וחרה לו מאד והפריח אותו, וחזר לתפלתו והתלהבותו. אך העוף פרח עוד הפעם מעליו ובלבל אותו שוב מהתלהבותו, וחרה לו ביותר והפריח אותו פעם שנית וחזר לתפלתו. וכך היה כמה פעמים עד שמרוב כעסו רץ וחסף סכין ורצה להתיי ראש העוף שבלבל אותו כ"כ. בתוך כך נזכר מה שאמר לו הבעל שם טוב: שאפילו העופות יחלקו עליו ועל ידי זה נח רגזו, והניח העוף ולא הרגו. ומהרנ"ת כתוב על זה המעשה: שהבין מרבנו שהיה לו לישועה גדולה מה שנתאפק על כעסו ולא הרג את העוף על ידי שזכר שהבעש"ט אמר לו: שגם העופות יחלקו עמו.. והקדים לו רפואה... ועל ידי זה פסק כעסו וניצל וזכה אחר כך למה שזכה! כי עצם זה שידע שזה לו לניסיון נסך בו את הכוח להתגבר. וזהו בעצם בדברי רבינו שכתוב **לא יכנו כנגדו רק עשה לפי תומו**

ועוד מדברי מוהרנ"ת על מעט דעת בניסיון הכעס: **ל"ק"ה נ"ק"ד לב**: לפעמים נדמה לאדם שחברו מתכוון במעשיו להקניטו מחמת שעושה דברים שגם כנגד ענינו ורצונו, ובאמת חברו לא כיוון כלום כנגדו רק הוא עושה דבריו לפי תומו לצורך פרנסתו. ומי שהוא קפדן ונח לכעס חס ושלום אזי תכף נוטר שנאה על חברו מחמת שלפי דעתו הוא כנגדו. וכמים הפנים לפנים וכו'. ואזי יש חברו עומד נגדו עד שנתעורר מחלוקת בין שניהם. ובאמת הוא בחינם כי לא נתתה המחלוקת כי אם על ידי שלא השתדל כל אחד לדון את חברו לכף זכות - שאינו מתכוון לרעתו כלל, רק חתר בדעתו שבודאי כיוון להכעיסו מאחר שעושה דברים כנגד רצונו והנהגתו. אף על פי שבאמת חברו עושה בתמימות לצרכו לא להכעיסו. וזה מרומוז במשנה (ב"ק כו.): **זה בא בחביתו וזה בא בקורתו והזיק חבית בקורה, פטור, שלזה רשות להלך לזה רשות להלך...**

השבע קוראים בפרשה את הפסוק: **'ויקצוף משה על פקודי החיל'**. ובמדרש על כך: אמר רב הונא בגי' מקומות כעס משה רבינו ונתעלמה ממנו הלכה. ואלו הן: בשבת, ובכלי מתכת, ובאונו. בשבת מניין? שנאמר **ויוותרו ממנו אנשים עד בוקר...** ויקצוף עליהם משה' (שמות טז). כיון שכעס שכח לומר להם הלכות שבת. ובכלי מתכות מניין? שנאמר: **'ויקצף משה על פקודי החיל'**... ויאמר עליהם משה החייתם כל נקבה הן הנה היו לפני ישראל בדבר בלעם". וכיון שכעס נתעלמה ממנו הלכה ושכח לומר להם הלכות מתכת. ובאונו מנין וכו'.

אף שכעסו של משה במלחמת מדין היה מוצדק, שהרי תכלית המלחמה הייתה לנקום נקמת ה' במדין, שכל המכשול לישראל היה על ידם, וכשהחיו את הנקבות נמצאו מביאים את המכשול עמם למחנה. וכן במוותירי המן צדק משה בכעסו עליהם, שהרי ניתן להם לחם משמים על תנאי שלא יותירו, והם עברו על דבר ה'. גם קצפו על אלעזר ואיתמר היה על פי דין למרות צדקותו נתעלמו ממנו הלכות. וראה בספר 'לקח טוב' על פי דבר ה"אור החיים" (פרשת שמני) שמביא ע"כ: שמה שחכמתו מסתלקת אין זה בבחינת עונש על עבירת הכעס, אלא הוא ענין טבעי. מציאותו של הכעס 'שורפת' את חכמתו של הכועס, לכן אין הבדל אם הכעס מוצדק או לא, בכל אופן חכמתו מסתלקת.

כעס ללא נגיעות

ולמעשה; לנו, אנו צריכים ללמוד בהנהגתנו שלנו על מידת הכעס, וכפי שמביא שם מספרו מספר "חיי המוסר" (ח"א קע"ג) בשם הסבא מנובהרדוק: שכעסו של משה רבינו יש לנו ללמוד לק רחומי על התנהגותו. שהרי מבואר ברש"י ע"פ חז"ל; שאף על פי ששמע משה שמיתתו תלויה במלחמת מדין, עשה בשמחה ולא אחר. וידוע שאצל צדיקים אין לשער רכרו רחומותו של יום אחד של חיים. וכאשר שבו מן המלחמה ומשה ראה את שהשאירו את הנקבות בחיים, היה עליו לכאורה לשמוח, שכן נמצא שהמלחמה עדיין לא נשתיימה, ואם כן יש לו למשה עדיין שהות לחיות. ואף על פי כן "ויקצוף משה על פקודי החיל וגו' החייתם כל נקבה". הרי לפנינו כעס בטוהר הכוונה לשם שמים, ונקי מכל פרוור ואבק של נגיעה עצמית. למרות זאת מגלים חז"ל שגם על כעס כזה, נעלמו ממנו הלכות גיעולי כלים. ומעתה נכפיל באלפי פעמים את הקל-וחומר, כמה כעסינו שאינם נקיים מנגיעות, עלולה להזיק לנו.

העדר הדעת בכעס

בליקוטי מוהר"ן (תורה מג) מקשר את הכעס לדעת, בכתבו: שכשהדעת אינו בישוב, אזי יש כעס, כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (פסחים ס"ו): **'כל הכועס חכמתו מסתלקת ממנו'**. ולפיכך שכעס משה רבינו, עליו השלום על אנשי הצבא כשבאו ממדין, נסתלק ממנו הדעת, והוצרך אלעזר לומר הלכות טבילות כלים. וכשהדעת שלם, אזי אין כעס. על פי עיקרה זה; יש לנו לדעת ולהפנים, שכל הכעס בא מהעדר הדעת, ובמעט דעת, במעט חשכל לפני הכעס נוכל להתגבר על מידה רעה זו, וכפי שכותב עוד שם (תורה כא): **כעס ואכזריות הוא מחסרון הדעת, כמו שכתוב (קהלת ז): 'כעס בחיק כסילים ינוח'**. ועל כן החולה הוא כעסן, מחמת שאז הוא בנינים, כי דינים שורים עליו, ודינים הם מוחין דקטנות, ועל כן הוא בכעס.

סיפורים מאירים

סיפורי פרשה במושג רביה"ק מוהר"ן מברסלב ותלמידיו ז"ע

"ואחר תשובו" (במדבר לב כב)

חלומה המחזק של רבי יצחק גלנב בערבות סיביר

החסיד הנלבב רבי יצחק גלנב, התקרב לרבי עוד בילדותו, וכיבוד אש היה קשור לרבינו הקדוש, והיה זה בכל פעם אימת שהיה רק מדבר מרבינו, היו דמעות נושרות מבין ריסי עיניו. והיה בנו מספר בחתרגשות: היה קשה לי לדבר עם אבי על הרבי... כי לא רציתי לראותו בוכה...

למד רבי יצחק ב'קמניץ' בישיבתו של הגאון רבי ברוך בער ליבוביץ, שם קנה קנין תורה, וכפי שהתבטא בגעגועים לשנים היפות - בהן עמל בתורה בין כותלי הישיבה הדגולה והמפורסמת.

ביקש יצחק ליישב בשלוה ולעבוד את קונו, קפצה עליו רוגזה של המלחמה הארורה שגבתה מיליוני קרבנות מאחינו בני ישראל הי"ד. שמי פולין התקדרו בעבים, והישיבה ברחה ונדדה לעיר ווילנא שנשלטה בידי הרוסים, כששלחו רבים מהפליטים לגלות סיביר הרחוקה והקפואה.

אזכרים ביותר היו חיימה של עובדי הכפיה בסיביר, הקור איים עליהם על שהם הפיאס חיים, ללא בדים ארזיים שלשם. וכל מזונם היה מעט לחם, ונדרשו לעבוד מנוקד עד ערב.

רופא אחד היה שם מזרע ישראל, שבעשרים שנות קומוניזם הספיק לשכוח את עמו ואת אלו קו, ואף הוא היה אסיר בסיביר, והעסיקוהו במחנה במקצוע זה.

רופא זה שם לב לבחור יצחק'ל שהוא לוחש בפיו מלים לא ברורות, ומפעם לפעם תופס איזה פינה בה הוא מתייחד דקות ארוכות, החליט לשוחח עמו ולשמוע את פשר מנהגיו המשונים.

הסביר הבחור לאותה נשמה תועה כי יש בורא לעולם, ואילו הוא פונה בתפילותיו ובהתבודדותיו שמו הרופא את הדברים והתעורר בו הזיק היהודי, וסיפר לרבו החדש שכל משפחתו נהרגה ע"י הגרמנים, והוא נותר לבדו בעולם, לכך הוא מבקש שיכתוב לו תפילה ברוסית. כתב לו יצחק פסוק ראשון מקריאת שמע והסביר לו את משמעותו, ומאותו היום היה הרופא חוזר פסוק זה בכל עת.

היה זה באחד הימים הקרים מאוד, יצחק שלא נותר לו במה לחמם את עצמותיו הדוויות - כמעט וקפא למות, ונותר מוטל על מעטה הקרח כאבן שאין לה הפוכין כשחיינו נתונים בסכנה.

אלא שכאן עמדה ליצחק היכרותו האישית עם רופא המחנה, כיון ששמע שרבו מוטל אי שם, מיהר בכל כוחו והחל להחיותו. את רקותיו שפשוף בשלג, ולפיו זילף גלוקוז והשיב לו את חיותו, כן דאג שיעבירוהו לבית החולים וישררהו לשבוע מהעבודה. לאחר שבוע חזר לסדר יומו,

ומאז; כל עת שראה יהודי שקפא למות היה עושה מאמצים לכסחו בשלג כעין קבורה, ואף גם התפלל על עצמו שיזכה לקבר ישראל. מרוב צערו זכר בערפול את עברו, הייאוש קיננה בו - ורק תקוה אחת עוד הייתה בו - לזכות לקבר ישראל.

והנה באחד הלילות הוא חולם; שהנה לפניו אותו חסיד ברסלב מיורשה' שקברו לדרכו של רבינו - החסיד המשפיע הנודע רבי אהרן לייב ציגלמאן בכבודו ובעצמו עומד עליו ומייסרו: "וכי נאה לברסלביער חסיד להתיאש מהחיים ולבקש רק על קבר ישראל!?! עד שאתה מבקש מהי דבר, בקש על עתידך! שתזכה לאריות ומינס ורבה בית בישראל... הוכיחו. ובסיום דבריו הוציא כעין מגילה מאמתחתו וציווה עליו לקרוא, קרא יצחק קטע שהיה כתוב בלשון היוזרה,

שם נאמר: כי אל לו לבר ישראל להימנע מלבקש אף דבר גדול מהשמיים. סיים לקרוא והתעורר משנתו, כשהוא מרגיש בכוחות חדשים הנמשכים בקברו, והתקווה שבה לקטן בלב.

שנה רדפה שנה, יצחק שכבר ראה פעם את המוות לנגד עיניו, עדיין מרצה את עונשו בסיביר, עד שאתא ובא הזמן - שלשה חדשים לפני תום חמש השנים שנקצבו לו, הסתיימה מלחמת העולם השנייה והרבה אסירים קיבלו חנינה, וגם יצחק קרא למפקדת המחנה והתבשר על שחרורו.

מנהג המקום הוא, שכל אסיר שוחרר נחק את העיר אליה היה מבקש להגיע, ושלתונות המחנה היו מציידיים אותו בכרטיס נסיעה ברכבת לאותו יעד. וכשנאל יצחק למבקשו, ידע מיד את אשר לפניו, זה לו למעלה מעשר שנים מאז התקרב לרבינו וליבו יוצא מגעגועים לזכות ולהשתטח ולו פעם אחת על הציון הקדוש באומן. הגעגועים לא נחלשו אף לאחר חמש שנות עבודת פרך, שקשה להבין בדת אנוש.

כתה, שבאים אליו ואלים אותו על ייעודו, ביקש לזעוק "אומן... אומן... אל הרבי..." אלא שניחורו בינה יתירה, ואף עתה נזהר בלשונו שלא להסגיר את כוונותיו. אי לכך ביקש; שראו לו את מפת הארץ ויתור לו מקום שנראה לו. פרשו לפניו מפה והוא התעניין בחבלי ארץ שונים, עד שכאילו באקראי בחר באזור אומן. לאחר שעה קצרה היה יצחק מדשדש ברגלים כושלות במרחבי העד שמחוץ למחנה, כשבצקלונו מזון לכמה ימים וכרטיס נסיעה לאוקראינה.

אך לא קלה הייתה דרכו, הרבה קשיים ותלאות עבר בדרך והוא ניצול מהם בניסים גדולים (שעוד יפורסמו בעז"ה בעלון זה), אך לבסוף הגיע למוסקבה שם פגש את רבי נתן שטרנהארץ בנו של הגה"מ רבי אברהם, והוא הפנו אותו אל חתנו לרבי מיכל דורפמן, ולאחר שהיה, עשה את דרכו לאומן כעבור ארבעה ימים. גם בעיר אומן עבר עליו מאורעות קשים מאוד, עד שלבסוף זכה לאותם רגעים נעליים - בהם התדפק הבחור הגלמוד על מצבת הציון הקדוש, כשדמעותיו גלשו בזו אחר זו על מה שעבר ועל הנסים הגדולים שעשה עמו השם יתברך עד היום...

זו על מה שעבר ועל הנסים הגדולים שעשה עמו השם יתברך עד היום...

זו על מה שעבר ועל הנסים הגדולים שעשה עמו השם יתברך עד היום...

זו על מה שעבר ועל הנסים הגדולים שעשה עמו השם יתברך עד היום...

זו על מה שעבר ועל הנסים הגדולים שעשה עמו השם יתברך עד היום...

זו על מה שעבר ועל הנסים הגדולים שעשה עמו השם יתברך עד היום...

זו על מה שעבר ועל הנסים הגדולים שעשה עמו השם יתברך עד היום...

זו על מה שעבר ועל הנסים הגדולים שעשה עמו השם יתברך עד היום...

זו על מה שעבר ועל הנסים הגדולים שעשה עמו השם יתברך עד היום...

זו על מה שעבר ועל הנסים הגדולים שעשה עמו השם יתברך עד היום...

זו על מה שעבר ועל הנסים הגדולים שעשה עמו השם יתברך עד היום...

זו על מה שעבר ועל הנסים הגדולים שעשה עמו השם יתברך עד היום...

זו על מה שעבר ועל הנסים הגדולים שעשה עמו השם יתברך עד היום...

זו על מה שעבר ועל הנסים הגדולים שעשה עמו השם יתברך עד היום...

זו על מה שעבר ועל הנסים הגדולים שעשה עמו השם יתברך עד היום...

זו על מה שעבר ועל הנסים הגדולים שעשה עמו השם יתברך עד היום...

זו על מה שעבר ועל הנסים הגדולים שעשה עמו השם יתברך עד היום...

המשך פניני הפרשה

ע"א): 'העבודת שאדם עובד את ה' בימי בחרותו, כל יום ערכו יקר משנים רבות של עבודה לעת זקנותו'. וכן הוא בתשובה כמובא על תשובת המשקל שהעיקר זה בימי נעוריו. וזהו: 'החקים אשר צוה ה' את משה בין איש לאשתו' - הקשר של הקב"ה בכיבוד עם ישראל - 'בנעוריה' שאז עיקר זמן העבודה. אך כל יפול לב האדם מכן, דהא כל זמן שהוא חי והוא קשור לבית אביה' - לאבינו שבשמים - יוכל להתקרב ולעבוד.

"נקם נקמת בני ישראל מאת המדינים אחר תאסף אל עמך" (לא ב)
"נקם נקמת" - שורש תיבות 'מתק וקם'. 'מאת המדינים' לשון 'דינים' שיקום ויומתקו הדינים ע"י: 'זאת תאסף אל עמך' - בהסתלקותו של משה, וכדברי רש"י (דברים ל"ד ו) עה"פ 'מול בית פעור' שקבורו של משה היה מוכן שם מששת ימי בראשית לכפר על מעשה פעור. וב'זוה"ד (ח"ב פח): על הסתלקותו וקבורתו של משה: 'זוהו טמיר מכל טמירין דעלמא, ודינא לא שלטא ביה' - המתקת הדינים בבטירתו וקבורתו של משה.

"ואת פנחס בן אלעזר הכהן לצבא" (לא ו)
ועייין בדבר רש"י שהיה פנחס שקול כנגד כולם. וכן שם: המתחיל במצווה אומרים לו גמור, והוא זה שנקם נקמת מדין.

וב'ליקוטי מוהר"ן' (ב ל"ב): 'שבחינת - 'רוח אפינו משיח ה' - נעשה רוח קנאה, שהולך ומקנא; על ענין הקדושה, לגודל קדשתו וטהרתו. וזהו בכאן היה עיקר הנקמה היה ע"י פנחס שהוא אליהו משיח, וכדבריו.

"ויאמר אלעזר הכהן אל אנשי הצבא הבאים למלחמה זאת חוקת התורה" (לא כא)
בכוח התורה - מנצחים את המלחמה, וזהו 'אנשי צבא הבאים למלחמה' ומיד בהמשכו, סמוך לו: 'זאת חוקת התורה'.

"כל דבר אשר יבא באש תעבירו באש וטהר" (לא כד)
מידה טובה מרובה. בטומאתו כתוב: 'אשר יבא באש', שזה ממש בא והיה עמו. אך ב'טהר' הוא 'תעבירו באש' עצם העברה כבר מטהרת.

ונלמד מכך התחזקות לעבודת ה' שבעצם עבודה קלה, אפילו בהעברה כבר שבים ועוזבים את הטומאה. וכדבריהם (קידושין מט:): המקדש אשה על מנת שהוא צדיק גמור, אף על פי שנמצא שהיה רשע גמור אנו אומרים שהיא מקודשת, שמא הרהר תשובה באתה שעה.

"בזו איש לו" (לא נג)
"בזו" גימ' כ"ב - כנגד כ"ב אותיות התורה, לומר: שהם בזו ולקחו המגיע להם לפי 'דין תורה'.

כן אפ"ל ע"פ המובא ב'ליקוטי מוהר"ן' (תורה ס) שיש שבילי תורה שאי אפשר לבוא לכך אלא ע"י עשירות. וזהו 'בזו' גימ' כ"ב - כנגד אותיות התורה, ללמד; שיש תורה בבזוה זו, בעשירות דקדושה.

"ולמה תניאון את לב בני ישראל" (לב ו)
ע"פ המובא ב'ליקוטי מוהר"ן' (תורה נ"ב): 'מי שיש לו לב ישראל, אין ראוי לו לומר שמוקם זה אין טוב לפניו, כי אין שייך אצלו מקום כלל, כי אדרבה, הוא מקומו של עולם'. וזהו בכאן כשמדברים על כניסתם לארץ ישראל, דהו 'מקום' - כתוב: 'ולמה תניאון את לב בני ישראל'. כי הא הכל תלוי בלב. ועם לבם הטוב הם יוכלו לבוא לארץ ישראל, כי הכל טוב לפניהם, דהא הכל מקומו של עולם אצלם.

"בלתי כלב בן יפונה הקניזי ויהושע בן נון" (לב ז)
אפ"ל בדרך רמז דכתוב בלשון "בלתי" דהא ניצולו בזכות תפילתו של משה שבירכם והתפלל עליהם, וכן תפילתם שהלכו להתפלל בחברון כמובא, והתפילה צריכה להיות בדרגת: בלתי לה' לבדו. וכמובא ע"כ - לדעת שרק בעזרתו ניוושע. וכן לדעת שעומדים לפניו ית'. וזהו כאן בתפילה לשון: "בלתי".

זו על מה שעבר ועל הנסים הגדולים שעשה עמו השם יתברך עד היום...

זו על מה שעבר ועל הנסים הגדולים שעשה עמו השם יתברך עד היום...

זו על מה שעבר ועל הנסים הגדולים שעשה עמו השם יתברך עד היום...

זו על מה שעבר ועל הנסים הגדולים שעשה עמו השם יתברך עד היום...

זו על מה שעבר ועל הנסים הגדולים שעשה עמו השם יתברך עד היום...

זו על מה שעבר ועל הנסים הגדולים שעשה עמו השם יתברך עד היום...

זו על מה שעבר ועל הנסים הגדולים שעשה עמו השם יתברך עד היום...

זו על מה שעבר ועל הנסים הגדולים שעשה עמו השם יתברך עד היום...

זו על מה שעבר ועל הנסים הגדולים שעשה עמו השם יתברך עד היום...

זו על מה שעבר ועל הנסים הגדולים שעשה עמו השם יתברך עד היום...

זו על מה שעבר ועל הנסים הגדולים שעשה עמו השם יתברך עד היום...

זו על מה שעבר ועל הנסים הגדולים שעשה עמו השם יתברך עד היום...

זו על מה שעבר ועל הנסים הגדולים שעשה עמו השם יתברך עד היום...

זו על מה שעבר ועל הנסים הגדולים שעשה עמו השם יתברך עד היום...

זו על מה שעבר ועל הנסים הגדולים שעשה עמו השם יתברך עד היום...

זו על מה שעבר ועל הנסים הגדולים שעשה עמו השם יתברך עד היום...

זו על מה שעבר ועל הנסים הגדולים שעשה עמו השם יתברך עד היום...

זו על מה שעבר ועל הנסים הגדולים שעשה עמו השם יתברך עד היום...

זוית ראיה

בית הכנסת בעיר מריופול באוקראינה שנחרב במלחמה.

"והשמתי את מקדשיכם לרבות את בתי פניסיות ובתי מדרשות" (מדרש)

המשנה במגילה: "בית הכנסת שחרב... קדושתו אף כשהו שוממין, עלו בו עשבים לא יתלוש מפני - עגמת נפש".

ובפירוש הרמב"ם על המשניות:

'עגמת נפש' - רוצה לומר... תיכנע נפשו וישבו אל ה' - אם אין בהם יכולת לבנותו.

דווקא בימי "בין המצרים" - ניזכר בגלותנו, ובתפילה לגאולה - ברמזים הפוקדים אותנו ממעל!